

# UNIUREA POPORULUI

## ABONAMENTUL:

Pe an . . . . . 180 Lei  
 Pe jumătate . . . . . 90 Lei  
 în America pe su 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-Mică  
 Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

## ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei, a doua și a treia oră 4 Lei.

## Vremuri mai bune

Roadele câmpurilor sunt îmbelșugate, datoriile țăranilor însă se ridică la 40 de miliarde lei. Ne trebuiesc cooperative și bănci populare. Guvernul în ajutorul plugarilor.

După atâția ani de secetă și de roadă slabă, iată-ne în sfârșit îndestuliți cu ceea ce ne-a dat bunul Dumnezeu. Plugarii din toate colțurile României Mari nu știu, cum să mulțamească marelui și milostivului Dumnezeu că s'a îndurat să le umple hambarele și camerele cu tot felul de roade pământești. Și într'adevăr nici când în cei 11 ani de Românie Mare plugarii n'au fost mai îndestuliți decât astăzi. Nici când fețele lor brăzdate de sudori și arse de soare n'au fost mai vesele, și nici când mașinile de îmblătit n'au fost mai ocupate, iar mălaiul nici când mai făgăduitor ca în anul acesta.

Se pare că și Dumnezeu ține cu acest guvern ales de popor, că și Dumnezeu, milostivindu-se de acest popor vrednic de o soartă mai bună, îi vine într'ajutor și-l scapă din grelele încurcături pe cari i-le-au lăsat moștenire celorlalte guverne, ajunse la putere pecum le știm.

Oricât de bună ar fi însă roada câmpului, nu ajunge pentru acoperirea atâtor necazuri câte le are atât țara cât și plugarii. Țara are de gând să câștige din exportul de bucate cel puțin 20 de miliarde, ceea ce nu este destul nici pe departe pentru acoperirea marilor lipse. Plugarii la rândul lor au datorie de cel puțin 40 miliarde pe la cele bănci. Nici înainte de războiu n'au fost țăranii noștri atât de plini de datorii ca astăzi. Și mai este ceva: pe când înainte de războiu nu plăteau decât 8—12 procente, astăzi plătesc 30—40, așa că în doi ani și jumătate plătesc întreg capul banilor. E o adevărată jale să vezi, cât sunt de necăjiți blefii săteni, cum i-au nimicit cămătarii și cum i-au adus la sapă de lemn.

Cu roada de pe un an abea își plătesc cametele și o mică parte din capul banilor, așa că le mai trebuie nu an bun ca acesta, pentruca să se scape de necazuri.

Și acum se naște întrebarea, ce este de făcut.

Guvernul să se îngrijească înainte de toate, ca în fiecare comună să se înființeze câte o bancă populară și câte o cooperativă de bucate. Țăranul să nu fie silit să alege pentru fiecare mie de lei la cămătarii dela orașe. Sume dela 1—10 mii lei să le poată împrumuta dela banca populară, și încă cu camete de cel mult 12—14 la sută. Să nu alege la târg cu felderuța de bucate, ci să o poată vinde la cooperativa din

sat, de unde să primească acelaș preț pe care l-ar primi și în orașul apropiat. Cooperativa apoi la rândul său să predea bucatele cumpărate centralei, care să le exporteze fără samsari, așa ca procentele samsarilor să le primească cooperativa și să le împărțească acționarilor.

Să se mai îngrijească apoi guvernul ca Creditul Agricol să-și înceapă cât mai neîntârziat activitatea, ca banii ce se dau împrumut plugarilor să fie și mai ieftini. Dacă acest guvern se numește național-țărănist, să se și nizuiască a fi cât mai mult guvernul țăranilor. Pe ei să-i ajute, pe ei să-i mulțamească, că ei sunt talpa țării, ei i-au dat voturile și ei i-le vor da și în viitor. Să nu sufere ca samsarii orașelor să se îmbogățească fără lucru, iar țăranii muncitori, aceia cari susțin, apără și-și varsă sângele pentru această țară minunată, să sărăcească și să se nimicească.

Să vadă țăranii și plugarii că a răsărit soarele dreptății, să pomenească în veci de veci că li-s'a făcut și lor dreptate odată, după 11 ani de grea robie și batjocură.

### Doi doctori din Cluj la Polul Nord.

Înainte cu o lună medicii S. Drăgoiu și I. Drăgulescu dela clinica medicală din Cluj au plecat în călătorie spre Polul Nord (partea cea mai de miazănoapte a pământului). În ziua de 5 August prietenii lor din Cluj au primit câte o carte postală ilustrată din regiunea Cap Nord (partea cea mai de miazănoapte a Norvegiei), în care spun că au călătorit bine și că peste câteva săptămâni vor ajunge la Polul Nord, unde au de gând să stea o lună întreagă și să cerceteze bine și cu deamănuntul partea aceasta a pământului.

**Au început lucrările canalului București—Argeș—Dunăre.** Am arătat într'un număr trecut al gazetei că s'a adus o lege, care va face din orașul București port de Dunăre, așa că corăbiile de pe Dunăre vor putea veni până la București. Lucrările acestui mare canal au și început, iară inginerul Leonida a și angajat 50 de mii de lucrători, cari vor avea să lucreze doi ani de zile pentru isprăvirea acestui mare canal.

## Răvaș de bucurie sufletească

Sărbătoarea sf. apostoli Petru și Pavel, cari strălucesc ca doi sori pe ceriul bisericii noastre, a făcut să strălucească și pentru noi, poporul celei mai fruntașe comune de pe Târnava-Mică, Sâncelul, o rază luminoasă, care a atâțat în sufletul nostru focul sfânt al dragostii Domnului — la o vâlvătaie nebănuită până atunci. Deși Părintele nostru sufletesc ne-a pregătit înainte pentru acest praznic al sufletelor, spunându-ne că în zilele de 29 și 30 Iunie se vor ținea misiuni sfinte la noi și că cei ce vor asista la ele se vor împărtași de indulgențe plenare, totuși nu ne-am gândit și nici închipui nu ne-am putut ca aceste zile sfinte să sape răvașuri atât de adânci în sufletele noastre! Da, da, în aceste zile sfinte darul Domnului, — la întrepunerea sf. apostoli poate — s'a coborât mai din belșug — ca ori când altădată în sufletele noastre!

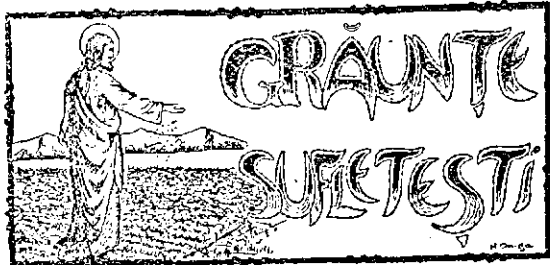
Am avut noi și avem reuniuni pii, cum e a Preacuratei Vergure Maria, Societatea Inimii lui Isus, ai cărei membri se mărturisesc în fiecare lună; dar ne mai lipsia ceva, și ceea ce lipsia s'a făcut în acele sf. zile ca o frumoasă cunună a celorlalte.

Era lătit anume și la noi, cum durere e la aproape întreg neamul nostru, urâtul și grozavul păcat al injurării numelui sfânt al lui Dumnezeu.

Pentru stărpirea acestei fărădelege s'a format o frumoasă societate de bărbați și femei cari în număr de 62 au pășit înaintea sf. altar și înaintea aproape întregului popor, au depus votul solemn de a nu mai injura numele sfânt alui Dumnezeu ori a lucrurilor sfinte. A fost de față aproape întreg satul și cu bucurie am constatat, că între primii cari au pășit au fost zeloșii învățători Pănzănu și L. Ciugudeanu cari au ținut să premerge și aici cu bună pildă tinerimii, pe care o au instruat la timpul său în școală.

Au fost mărețe acele clipe, șgduitor de mărețe, storcând lacrimi de bucurie din ochii multor soții și mame, cari preamăreau pe Dumnezeu pentru darul revărsat peste iubii lor. Cu acest prilej s'au mărturisit și cuminecat 350 suflete. Un semn îmbucurător a fost că fetele și feciorii aproape toți s'au împărtașit. Aceste frumoase rezultate cred să fie o vie mulțumire și pentru preoții L. Costea din Feisa și V. Mărginean din Bia, cari au condus misiunile, vorbind acesta despre indulgențe, sf. mărturisire și sf. cuminecare, iar primul despre judecata lui Dumnezeu și despre păcatul injurării.

Raportor.



## Evanghelia sârbătorii

29 August

### Tăierea cinstului cap al sfântului măritului profet, înainte-mergător și botezător Ioan

Marcu 6, 14—30

14. În vremea aceea au auzit Irod împăratul vestea lui Isus (căci se vădise numele lui), și zicea: „Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, și pentru aceasta se lucrează puteri prin el“.

15. Alții ziceau: „Ilie este“. Iară alții ziceau: „Proroc este, sau ca unul din proroci“.

16. Și auzind Irod a zis: „Acesta este Ioan, căruia eu i-am tăiat capul: el s'a sculat din morți“.

17. Căci Irod acesta a trimis și a prins pe Ioan, și l-a legat în temniță pentru Irodiada, muiera lui Filip fratelui său, căci o luase de muieră.

18. Pentru că zicea Ioan lui Irod: „Nu se cade ție să ții pe muiera fratelui tău“.

19. Iară Irodiada cugeta pierderea lui, și vrea să-l omoare și nu putea.

20. Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l ocrotia, și ascultând de dânsul, multe făcea și cu drag îl asculta.

21. Și întâmplându-se o zi cu prilej bun, când făcea ospățul de ziua nașterii sale boierilor și căpitanilor și celor mai mari ai Galileii,

22. și intrând fata Irodiadei și jucând, a plăcut lui Irod și celor ce ședea cu dânsul; și a zis împăratul către fată: „Cere dela mine ce vei vrea, și-ți voi da“.

23. Și s'a jurat ei: „Orice vei cere dela mine, îți voi da, până și jumătate din împărăția mea“.

24. Iară ea ieșind, a zis mamei sale: „Ce să cer?“ Iară aceasta a zis: „Capul lui Ioan Botezătorul“.

25. Și intrând îndată cu degrab la împăratul, a cerut zicând: „Voiu să-mi dai acum în tîpsie capul lui Ioan Botezătorul!“

26. Și s'a întristat împăratul; dară pentru jurământ și pentru ceice ședea la masă nu a vrut să o scârbească.

27. Și îndată trimițând împăratul pe străjuitorul, a poruncit să-i aducă capul lui.

28. Iară el mergând a tăiat capul lui în temniță, și l-a dus în tîpsie, și l-a dat fetei, și fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind ucenicii lui, au venit și au luat trupul lui, și l-au pus în mormânt.

30. Și s'au adunat apostolii la Isus, și i-au spus lui toate câte făcuse ei și câte învățase.

\* \* \*

14. Alci e vorba de Irod Antipa, fiul lui Irod cel Mare. Acesta din urmă adevărat murind, împăratul Augustus a împărțit Palestina, în

urma turburărilor ivite după moartea lui Irod, între cei trei fii ai lui Irod. Și anume lui Arhelau i-a dat Iudea, Idumea și Samaria, lui Irod Antipa i-a dat Galileea și Perea, iară lui Filip Vatanea, Trahonitida și Auranitida. Irod Antipa de fapt nu era împărat, după cum îl numește sf. evanghelist Marcu și toți ceilalți evangheliști, nici rege nu era, ci numai un fel de locțiitor al împăratului roman, adevărat tetrarh. Poporul însă îl numea împărat, de aceea îl numesc și sf. evangheliști așa.

Că pentru ce s'a auzit așa de târziu la curtea lui Irod Antipa despre minunile lui Isus, e lesne de arătat: înainte de toate Irod Antipa era un om stricat, care nu-și bătea capul cu biserica și religia, și care mai avuse apoi mari necazuri, tocmai în vremea aceasta, cu regele Aretas IV. al Arabiei, pe a cărui fiică o ținuse în căsătorie, dar de care a divorțat, trimițându-o acasă, după ce se îndrăgostise de Irodiada, muiera fratelui său. Nu e mirare deci, că un astfel de om senzual (care își îndestulește toate poftele) abia acuma, în anul al doilea al activității lui Isus, se interesează de el. Plin de grijile lumii acesteia, el nu-și poate închipui că cineva, afară de Ioan Botezătorul, poate să facă atâtea minuni, câte se vorbeau despre Isus. De aceea el este de părerea, că Isus este Ioan Botezătorul înviat din morți.

Interesant e că sf. Ioan Botezătorul nu a făcut nici o minune în viață, cel puțin așa ne mărturisește sf. Ioan evanghelistul (10, 41). Irod Antipa însă și cei de o părere cu el socotiau că, fiindcă Ioan murise pentru adevăr și dreptate, Dumnezeu l-a înviat acuma și l-a înzestrat cu putere mai mare decum avuse mai înainte.

15. Părerea aceasta dovedește că pe atunci se aștepta sosirea lui Mesia, înaintea căruia avea să vină Ilie, ca să-i gătească calea (v. Ioan 1, 21 și 9, 11; Mateiu 17, 10).

17. Temnița despre care se vorbește aici se afla în cetatea întărită Machaerus, după cum ne istorisește istoricul iudeu Iosif Flaviu.

18. Iată ce ne istorisește istoricul Iosif Flaviu despre cele spuse în stihul acesta: Irod Antipa își luase soție pe fata lui Aretas, împăratul Arabilor, și trăise cu ea multă vreme. Dară când a mers la Roma și acolo s'a sălășluit la fratele său Filip — nu la Filip tetrarhul, ci la alt fecior al lui Irod cel Mare, cu numele Filip, — a îndrăgit pe soția acestuia Irodiada, fata lui Aristovul, feciorul cel mai bătrân al lui Irod cel Mare, și a înduplecat-o, să-i fie soție, și ea a și mers la Irod Antipa, împreună cu fata sa Salomi, după ce Irod Antipa, întorcându-se acasă, a alungat pe fata lui Aretas. Viața aceasta nelegiuită a lui Irod Antipa cu Irodiada, trăind încă soțul ei cel legiuit, a osândit-o Ioan Botezătorul.

19. „Și nu putea“, să înduplece pe Irod, ca acesta să poruncească uciderea lui Ioan.

20. La Mateiu, 14, 5, se mai spune că Irod de aceea nu se învoia să-l ucidă pe Ioan Botezătorul, pentru că „se temea de popor, pentru că ca pe un proroc îl avea pe dânsul“. — „Și-l ocrotia“, ca nu cumva Irodiada să-l ucidă prin argații săi.

21. „Zi cu prilej bun“ pe seama poștei de răzbunare a Irodiadei. Sub boieri, căpitani și cei mai mari ai Galileii sunt a se înțelege dirigătorii săi civili mai înalți, ofițerii mai înalți și bărbații mai cu vază și înrăurință ai cetăților Galileene.

22. Salomi a jucat în sala de ospăț. La Vaviloneni, Perși și Greci și mai apoi și la Romani era obiceiul, ca, în vreme ce oaspeții erau la masă, fete stricate să se producă în fața lor cu tot felul de jocuri, pentru ca să trezească în meseni poște urâte. Salomi nu s'a sfiit, fată de împărat fiind, să o facă aceasta la îndemnul

mamă-sa, care bine-l cunoștea pe Irod și știa că numai în forma aceasta își va putea duce planul în deplinire, ca adevărat să-l omoare pe sf. Ioan Botezătorul.

26. Împăratul s'a întristat, văzându-se păcălit de viclenia Irodiadei și silit să-l ucidă pe Ioan Botezătorul, deși îl cinstea mult și se temea și de popor.

29. Sf. Ieronim ne spune că învățaceii l-au îngropat pe Ioan Botezătorul în Samaria. Sf. evanghelist Mateiu ne mărturisește (11, 2), că ei aveau intrare liberă la Ioan în temniță.

Capul lui Ioan l-a îngropat mai întâiu Irodiada în locuința sa. Afându-se mai târziu capul, a fost dus în veacul al nouălea la Constantinopol, unde s'a păstrat în palatul împăratesc, iar mai târziu a fost dat spre păstrare mănăstirii Studion. Partea dinainte a capului sfântului Ioan Botezătorul a fost adusă mai apoi în orașul Amiens în Franța, unde se păstrează până astăzi.

Moartea sfântului Ioan Botezătorul s'a întâmplat la sfârșitul anului al doilea al activității Domnului nostru Isus Hristos.

\* \* \*

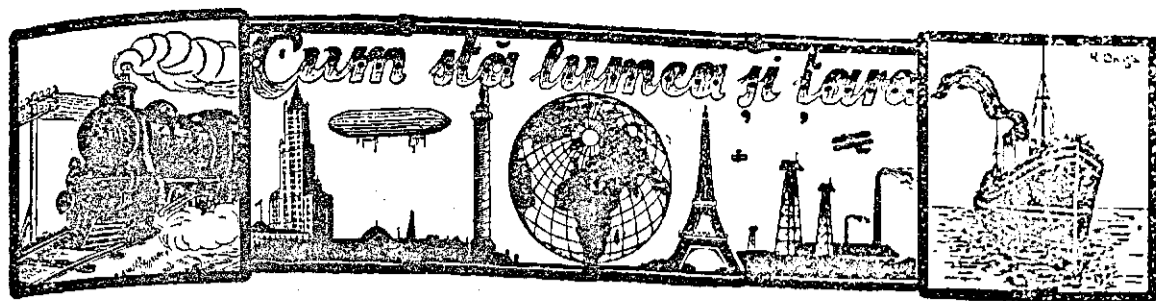
Că ce mare sfânt a fost Ioan Botezătorul, se vede și din faptul că creștinii cei vechi l-au cinstit foarte mult încă de prin veacurile prime ale creștinismului. Arta creștină are o mulțime de icoane și de statui, înfățișându-l în mai multe forme. În arta veche nu-l aflăm decât ca Botezător, la râul Iordanului. Mai nou îl aflăm și singur, îmbrăcat în haină de păr de cămilă și încins cu curea, având cruce în mână (v. catedrala din Blaj). De multe ori pe cruce este o fășie de stofă pe care e scris: „Iată mielul lui Dumnezeu!“ În unele biserici răsăritene îl aflăm înfățișat ca înainte-mergător, cu aripi. În vremurile mai nouă îl aflăm ca copil, stând și el lângă sfânta familie, ori apoi jucându-se cu copilul Isus.

Biserica noastră are următoarele sărbători ale sf. Ioan Botezătorul: 1. Zămislirea onoratului și măritului proroc înainte-mergător și Botezător Ioan, la 23 Septembrie, 2. Serbarea sf. Ioan Bot., la 7 Ianuarie, 3. Întăia și a doua aflare a onoratului Cap al înainte-mergătorului și Botezătorului Ioan, la 24 Februarie 4. A treia aflare a onoratului Cap, la 25 Maiu 5. Nașterea, la 24 Iunie, cu șase luni înainte nașterii Mântuitorului, și 6. Tăierea capului, la 29 August. Afară de aceasta fiecare zi de Marți este închinată înainte-mergătorului, și nici o slujbă mai mare în biserica noastră nu se face fără de a fi cerută și întrepunerea înainte-mergătorului. Nici unui sfânt, afară de regina tuturor sfinților, care este Preacurata Vergură Maria, nu i-se sărbătorește ziua nașterii, numai sfântului Ioan Botezătorul.

De aceea creștinii adevărați ar trebui să se roage cât de mult acestui mare sfânt, ca, prin mijlocirea lui, să poată primi tot ce este spre mântuire dela acela pe care l-a vestit și botezat. Celce și-a câștigat părtinitori pe Preacurata și pe înainte-mergătorul, poate fi sigur de mântuirea sa.

Iulia Maior.

**Marele balon german „Graf Zeppelin“ a ajuns în 93 ore 15 minute din Europa în America. Germanii se luptă din răspuțeri ca să dovedească lumii că cu balonul lor numit „Graf Zeppelin“ se poate călători mai iute și mai sigur peste mare. Zilele trecute Zeppelinul a făcut a doua călătorie din Europa în America, ajungând acolo în 93 ore și 15 minute, adevărat în 4 zile, o oră și 15 minute. Americanii au primit Zeppelinul cu multă bucurie, gratulând căpitanului Eckener, conducătorul marelui balon.**



## Răscoala muncitorilor dela Lupeni

Îmbătați cu tot felul de făgădueli din partea unor oameni fără suflet, ei se răscoală. Armata frage focuri de pușcă. Zeci de morți și aproape o sută de răniți. Cine sunt vinovații?

În numărul trecut al gazetei noastre scrieam tocmai pe fața primă că bolșevicii au încercat să turbure pacea Europei, dar n'au izbutit, căci popoarele sunt sătule de părjol și de sânge, și iată că în numărul de față trebuie să dăm seama despre o mare nenorocire, care a nefericit sute de familii, a văduvit zeci de femei și a lipsit pe părinții lor dragi pe sute de copii nevinozați. Dar să vedem amănuntele:

Muncitorii din minele (băile de carbuni de piatră) dela Lupeni aveau în anul 1928 un contract încheiat cu marii minelor, în urma căruia ei aveau să lucreze opt ore la fața locului la zi sau 48 ore pe săptămână. Pentru muncitorii din mină timpul de lipsă pentru coborire în mină și ieșire din mină era socotită în aceste opt ore de lucru. Acest contract marii minelor l-au schimbat în anul 1929 de așa, că coborirea în mină și ieșirea din mină nu se socotește în cele 8 ore de lucru. Astfel lucrătorii trebuiau să lucreze cu o oră și jumătate mai mult decât anul trecut. Lucrătorii au părut pe patroni (mari minelor), tribunalul a dat câștig de cauză patronilor, de aici mare nemulțumire între muncitori.

Prefectul județului Hunedoara, dl Rozvan, a câștigat pe partea sa pe doi con-

ducători ai muncitorilor, pe Munteanu și Buciumeanu, cari au aflat 200 de muncitori cari s'au îndestulit cu sentința tribunalului. Acești 200 au declarat că vor lucra în mine chiar și dacă ar declara grevă ceilalți muncitori.

În dimineața de 6 August de fapt 3000 de muncitori dela minele din Lupeni au declarat grevă. Cei 200 de sub conducerea lui Munteanu și Buciumeanu însă au lucrat mai departe. Cei 3000 de greviști s'au dus cu toții la inginerul conducător al uzinei electrice, care pompează apă și aer bun în mine iar gazele veninoase le scoate afară, și au cerut să le lase lor în seamă uzina (unde se desvoaltă electricitatea) electrică. Ingerul, dându-și seama că în cazul acesta toți cei 200 lucrători din mine s'ar înăbuși, nu le-a ascultat rugarea. Muncitorii greviști însă l-au bătut și au luat în stăpânire uzina.

Atunci dl prefect al județului a mers la muncitorii greviști și i-a rugat să nu-și omoare cu zile pe cei 200 de soți cari se află în măruntaele pământului. Greviștii au răspuns cu: «Moarte trădătorilor!» Prefectul a chemat atunci pe primul procuror, iar acesta pe jandarmi și armata. Muncitorii greviști, nevoind să se supună, ba unii dintre ei începând chiar să atace ar-

mato, aceasta din urmă a răspuns cu «foc», iar în clipita următoare 11 morți și mai multe zeci de răniți acopereau pământul. Dintre răniți unii au murit după câteva ore, așa că numărul morților s'a ridicat la 21, iar al celor greu răniți tot la 21, mai fiind apoi mai multe zeci de ușor răniți.

Numai decât a ieșit la fața locului însuși dl Iuliu Maniu, dnii miniștri Al. Vaida Voevod de interne și Ion Răducanu al muncii, cari au împărțit ajutoare bănești familiilor răposatilor și greu răniților. Toți trei miniștri au făgăduit că vor cerceta cât se poate de conștientos cauza acestei mari nenorociri, iar pe vinovați li vor pedepsi fără cruțare. Sfatul miniștrilor a poruncit să facă ancheta (cercetarea) dnii dr. Ioan Pop, inspector general administrativ, Georgescu, inspector general al muncii și general Teodorescu, delegatul corpului VII de armată.

**Omorul dela Gudca.** Duminecă în 4 August feciorul țaranului Ioan Pop din Gudca, lângă Toplița, jud. Mureș, a mers la joc și a jucat o fată. Nu peste mult a venit junele țagan Grigore Munteanu și a luat fata din mâinile românului. Feciorii întâiu au început a se certa, mai apoi a se bate pentru fată. Tatăl românului s'a repezit atunci la țagan și i-a dat o palmă sdravănă. Cu aceasta se părea că cearta se isprăvisse. Dar țaganul a început a se gândi la răsunare. A lăsat acolo fata, s'a dus acasă, și-a luat săcurea, și-a ascuțit-o și apoi a plecat la casa țaranului Ioan Pop ca să-și răzbuie. De după amiaza până seara a tot așteptat și alesuit, dar țaranul n'a eșit din casă.

În spre seară țaganul, urându-se de atâta așteptare, a rugat pe un trecător, să-l cheme afară pe Ioan Pop. Îndatăce a eșit afară, țaganul s'a repezit la el și cu o singură lovitură de topor i-a tăiat capul dela grumaz. În clipita cealaltă a eșit și muiere-sa ca să-l cheme la mâncare. Spre marea ei uimire și-a aflat bărbatul fără cap, într'o mare baltă de sânge. Vecinii l-au prins pe țagan numai decât și l-au predat, între groaznice bătăi, jandarmeriei.

## Foița „UNIRII POPORULUI”

### Odă ostașilor

— Fragment din poemul „Alba-Iulia”. —

Țăranul II (declamează).

Salve, bravilor oștași,  
Ași învins, voi pe vrăjmași!  
Țării cinste a-ți făcut,  
Pe dușmani, când i-ași bătut!  
Ași bătut voi și-alți dușmani,  
Cari mai tari, cari mai pogani;  
Cât și lumea s'a uimit,  
Cum pe toți ași biruit!  
Pe trufașul fariseu,  
L-a bătut și Dumnezeu:  
Țara i-s'a prăbușit,  
Mult popor, ași desrobit!  
De dușmanul milenar,  
Care ne-a robit amar,  
Dragi oștași, ași liberat  
Neamul nostru subjugat!  
— Bine, le-am spus mai 'nainte,  
Des adușu-li-am aminte:  
— „Măi, fărțate, măi vecine,  
Nu ne tot ciocni, creștine!  
Cu Românii nu te prinde,  
Că ei țara și-or cuprinde;  
Și-apoi, n'o să mai dorești,  
Cu ei să te războești!”

Dar ei nu ne-ascultară.  
Deci, acuma își luară,  
Pentru fapte, drept răsplată,  
Viață grea, dar meritată!”...  
Dumnezeu vă răsplătească,  
Pentru lupta vitejească,  
Cu noroc și sănătate,  
Și cu zile 'ndelungate!

Iar noi, ca admiratori,  
Dragilor noștri feciori,  
Astă „Odă”, vă gătim,  
Dovedind, că vă iubim!  
Apoi toți, cu bucurie,  
Să jucăm, în veselie,  
Hora noastră românească,  
Moștenire strămoșească!

Țăranca I (recitează).

— Pentru marea biruință,  
Țara-i cu recunoștință;  
Și vă 'ntimpină cu flori,  
Ca pe bravi învingători!  
Iar în urmă să strigăm,  
Din inimă, să oftăm:  
— România întregită,  
Fie 'n veci și fericită!”  
(Predă sergentului un buchet cu flori).

Sergentul (mulțamește vorbind).

— La urările de bine,  
Mulțămiri, primiți, prin mine!

Pe dușmani, când i-am bătut,  
Datorința, ne-am făcut.  
Țara, când va mai pretinde,  
Alergăm voioși, 'nainte;  
Să ne facem datoria,  
Apărându-ne moșia!

Iuliu Birou.

### Cătră o fată bogată

Nu-mi tot spune de Neluța,  
Doar' eu o cunosc prea bine,  
Ba mai știu că-i și săracă,  
Dar de ea ca să nu-mi placă,  
N'am lipsă să 'ntreb pe nime.

Tu te lauzi că ai sute.  
Puse la oraș în bancă,  
Că ai boi, moșie, curte,  
Dară dragă estea uite,  
Nu te fac ca să-mi fii dragă.

Mie nu-mi trebuie moșie,  
Nici plugul cu șasă boi,  
Mie-mi trebuie om și pace,  
Și dacă de Neli-mi place,  
Nu purtați gândul de noi.

Ia-ți scos veste rea, știu bine,  
Și spuneți că-i cam domnoasă,



# Două sfințiri de biserică

— Preasfințitul Alexandru al Lugojului sfințește în aceeaș săptămână două biserici din Arhidieceză, la Subcetate (Varviz) și Toplița —

Mari și neuitate pentru credincioșii din Subcetate (Varviz) și Toplița, precum și pentru cei din aproape întreg protopopiatul Giurgeului, au fost zilele de 4 și 6 August. Frumoasele primiri făcute Preasfințitului dela Lugoj, cu porți triumfale, iar în Toplița și cu banderii de călăreți chipeși, precum și minunatele ceremonii împreunate cu sfințirea de biserici, vor robi încă multă vreme sufletele credincioșilor celorce au avut fericirea să ia parte la ele.

În Subcetate biserică cea veche, sfințită încă înainte de 1848 de fostul episcop al Blajului Dr. Ioan Lemenyi, a ars, așa că Varvizenii s'au văzut siliți să-și zidească alta nouă, înainte de războiu, pe când era preot în aceea parohie protopopul de astăzi al Alba-Iuliei, pâr. Vasile Urzică.

Toplițenii aveau pe vremuri o mică bisericuță de lemn, într'un vârf de deal, iar credincioșii erau așa de puțini și de săraci, încât preotul lor de pe atunci, fiefertatul Simeon Sbârcea, s'a văzut silit să-și zidească el însuși, cu mâinile proprii, o căsuță a lui, ca să aibă unde biată locui. În marea aceea de ortodoși, cari aveau încă de multă vreme o biserică pompoasă cu două turnuri, asemenea catedralei din Blaj, bieții uniți aproape nu numărău. A dat însă Dumnezeu, că li-s'a trimis dela Blaj un preot tânăr și harnic, pâr. Octavian Neamțu, care în curs de câțiva ani a isbutit să zidească una dintre cele mai frumoase biserici de pe valea Mureșului, biserică zidită în stil oriental, pe acelaș vârf de deal unde fusese și cea veche, dominând întreagă Toplița.

Amândouă aceste biserici de mult așteptau pe Preasfințitul dela Lugoj, ca delegat al Înaltpreasfințitului mitropolit Vasile dela Blaj, ca să așeze în pristolurile lor moaștele sfinților martiri. Ziua fericită pentru Subcetate a fost Duminecă în 4 August, iar pentru Toplița la sărbătoarea Schimbării la față a Domnului, în ziua de 6 August.

Nu numai credincioșii din parohii, ci mii de credincioși din jur au ținut să ridice prin ființa lor de față marea sărbătoare, adăugându-se la ei mai mulți preoți și cărturari chiar și din ținuturi depărtate.

Nu știu, dar e 'nbrăcată,  
În sat ca și ori ce fată,  
Și-i harnică și frumoasă.

Alte fete au avere,  
Și vezi, ca să se mărite,  
Poartă'n degete inele,  
Iar pe față pun vopsele,  
Și merg ele în pețite.

Dar ea-i blândă și cuminte,  
Și să lucre nu i-e rușine,  
Azi la unu, mâni la altul,  
Nu-i pasă ce zice satul,  
Vezi dragă, asta-i de mine.

Mi-e dragă Neli, și pace,  
S'aibă numai cei pe fus,  
Căci doar boii și moșia,  
Se duc, bată-le pustia,  
Astăzi sunt și mâne nu-s.

Pețelca

Iuliu Domșa  
Inv.

Ceeace nu mi-a plăcut în amândouă aceste parohii a fost faptul că a fost puțin popor credincios de față la pregătirea sfințirilor din preziua, precum și la slujba privegherii: vecernia mare, împreună cu litie și utrenie. Las că la Toplița i-a putut imprăstia vremea tare care îi speriasă toemai când era să sosească Preasfințitul, și în amândouă parohiile credincioșii locuiesc foarte imprăstiați, la zeci de kilometri de biserică. Dar, cum se adună la Nicula și la alte rugi mii de creștini din foarte mari depărtări și priveghiază zile întregi în jurul bisericilor, — oare credincioșii din Varviz și Toplița, oricât de imprăstiați ar locui ei, nu s'ar fi putut aduna din preziua, toată grija cea lumească lăpădând dela ei, și dormind o noapte în casele din jurul bisericilor?

În schimb în ziua sfințirii era o imbulzeală atât de mare, încât în biserică abia se mai putea sta, și mii de credincioși ascultau sf. liturghie de afară.

Nu voiu uita nicicând pe o muliere credincioasă la Toplița, care, neputând intra în biserică, cetea din o carte de rugăciuni cu viers înalt, nelăsând astfel oamenii să vorbească între sine, ci făcându-i să asculte rugăciunile pe cari le cetea ea.

Frumos a fost apoi și aceea că o seamă de credincioși au ținut a se spovedi și cumineca cu prilejul acesta. N'ar strica însă dacă înaintea fiecărei sfințiri de biserică s'ar ținea misiuni sfinte de către un preot bun, ca astfel oamenii să fie și mai bine pregătiți pentru această mare sărbătoare, care abia se întâmplă într'o parohie la câte 100—200 ani.

Aceste două sfințiri de biserică mai au o latură vrednică de însemnat. A voit Domnul ca toemai Preasfințitul dela Lugoj să consacreză acele două biserici, lângă cari odihnesc moșii și strămoșii de pe mamă (la Varviz) și de pe tată (la Toplița) ai Preasfinției Sale Și, închipuiți-vă, cu câtă fericire vor fi privit acești moși și strămoși din ceriuri pe nepotul ridicat la înalta treaptă de arhiereu!

Amândouă bisericile erau foarte curate și bine puse în rând, cu altare și cu odăjdii cari de cari mai curate și mai frumoase, dovedă că amândoi preoții, atât pâr. protopop Ioan Gergely dela Varviz cât și pâr. Octavian Neamțu dela Toplița sunt preoți după inima lui Hristos. La Toplița au luat parte și preoții celorlalte confesiuni, în frunte cu preotul ortodox și romano-catolic, apoi o mulțime de cărturari dela Târgu Mureș și Reghin, în frunte

cu di prefec Vescan. La Varviz, fiind numai români uniți, iar prefectul fiind la sfințirea bisericii ortodoxe din Sovata, au fost mai puțini cărturari.

Să nu uităm că în anul acesta s'au sfințit trei biserici din tractul protopopesic al Giurgeului (Gheorgheni, Varviz, Toplița) și că mai sunt alte șapte cari așteaptă sfințirea. Semn că prin părțile acelea săcuiesti oamenii sunt mult mai darnici decât la țară, ceeace se poate vedea și din plătirile credincioșilor pentru diferite slujbe, cu toate că sunt săraci și cum-pără bucatele.

Calea și lucrarea obositoare a Preasfințitului a fost incununată de cea mai desăvârșită izbândă, credincioșii vărsând multe lacrimi de îndestulare și fericire, ceeace este cea mai mare răsplată a Preasfințitului.

Observatorul



## Misiuni sfinte la Budești (Budateleec)

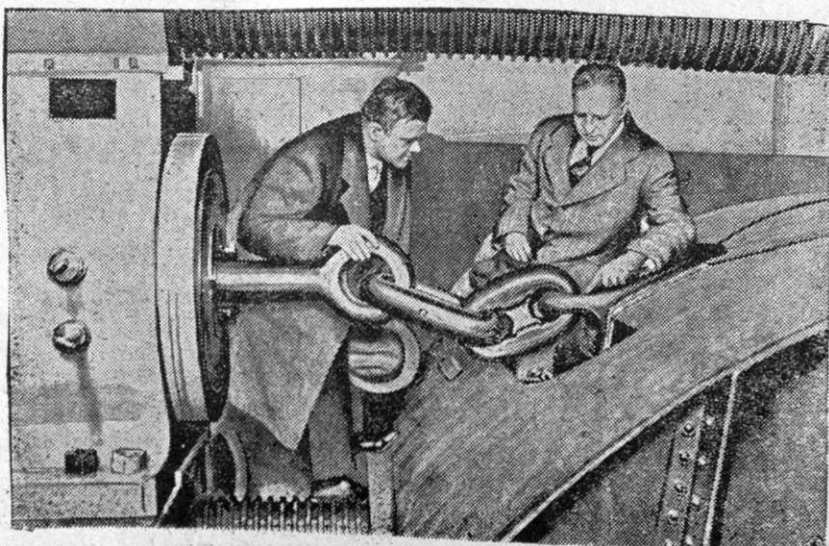
Credincioșii din comuna Budești sau Budatelecul de pe Câmpie, în sărbătoarea Schimbării Domnului la față, au avut prilejul să se spele în apele sfinte ale Spovedaniei și ale căinții, împodobindu-și sufletele cu darurile lui Dumnezeu, vărsate în această taină sfântă.

Biserica nouă și destul de încăpătoare era prea mică pentru bravii Câmpeni, cari, cu inimile zvâcnind de bucurie, se adunară nu numai din numita parohie, ci și de prin jur.

Marți dimineața, pe când razele soarelui începeau să se reverse preste bogatele câmpii, pe drumurile uscate se vedeau pâlcuri de oameni cu fețele vesele, în cămăși albe și curate, ca și sufletele lor, adunându-se în jurul bisericii și așteptând să tragă clopotele și să vină misionarul dela Blaj. Erau credincioșii din Cătina, Țagul mare, Lumperd (Zoreni), Visuia, Chiciud (Chinceșiu de Câmpie), Copru ș. a., cari veneau să asculte cuvântul lui Dumnezeu și să se închine Lui în biserică din Budateleec.

Bravii budeșteni, în dată cea uziră sunetul clopotelor, începură a curge de pe ulițele satului, și în curând la biserică erau ca la o mie cinci sute de suflete, bărbați și femei, tineri și bătrâni, dornici toți de a auzi vorbele măngăetore ale evangheliei.

Preoții din jur, veniți anume ca să asculte mărturisirile poporului, împreună cu părintele Vasile Micu, harnicul preot din Budateleec, cu



caz de nevoie și 2000 de vagoane. Mașinaria este făcută de doi ingineri din America, pe cari li vedem alci probând zalele.

De o vreme încoace au perit mai multe submarine (vapoare cari umblă sub apă). Câte un astfel de submarin este însă grozav de scump, așa că oamenii își dau toată silința ca să-l ridice de sub apă. Icoana noastră înfățișează o mașinarie, cu ajutorul căreia se scot de sub apă submarinele. Că ce grosime și tărie au zalele, se poate vedea de pe icoană. Fiecare zală are puterea de a ridica 160 vagoane, iar toate laolaltă sunt în stare să ridice în



părintele protopop al Cătinei și cu misionarul, se împărțiră prin biserică, școală și prin locuințe particulare, pentru a asculta sincerele și căutele spovedanii ale bunilor și evlavioșilor „Câmpeni”. Darul lui Dumnezeu picura în suflete, inimile se înviorau, grijile și năcazurile de toate zilele parcă deveneau tot mai nepuțințioase, căci nădejdea în Acela, care de sus privește spre poporul Său și nu uită ruga lui, se revărsa în valuri puternice, umplând inimile și întărindu-le în credință și în dragoste.

Predicile erau ascultate cu cea mai mare evlavie, iar rugăciunile erau rostite din adâncul sufletului. O însuflețire de pietate și sfینenie se putea vedea în fața fiecărui credincios, iar ochii tuturor înotau în lacrimi de bucurie și de mulțumire sufletească.

În ziua următoare, pe când misionarul rostea din altar cuvintele: „Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați”, toată mulțimea se proșterne, repetând cuvintele rugăciunii: „Cred Doamne și mărturisesc”...

Împăratul cerului și al pământului, sub forma pâinii și a vinului, se coboară cu plăcere în sufletele curate ale bravilor Câmpeni, ca să domnească acolo ca într'un Paradis bine plăcut și ca pe un tron strălucitor de raze curate.

Laudă și cinste se cuvine vouă, bravi locuitori ai Câmpiei, pe cari vânturile necredinței și ale răsvrătirei încă nu v'au ajuns. Laudă și cinste se cuvine ținutei voastre creștinești și evlavioase; dar laudă și cinste se cuvine și vouă bravilor preoți ai Câmpiei, cari atât de bine vă înțelegeți datorința, pregătind sufletele și conducând la pășune în belșugată turma care v-a fost încredințată din partea Păstorului celui Mare și Bun.

Păr. N. Lupu.

Să băgăm bine de seamă ce facem  
sau  
primejdia prea multor domni fără slujbă  
de Octavian Ruleanu  
student universitar

România-Mare, înfăptuită în urma multor jertfe și suferinți, este astăzi mândră de progresele făcute. Avem bogății destule, aur, fier, petrol, sare și altele cari atrag pe străinii doritori de câștiguri. Avem apoi în anul acesta — din darul lui Dumnezeu — lanuri frumoase de grâu, recoltă dintre cele mai bune, încât îi-e mai mare plăcerea să treci, prin câmpiile țării noastre, și să vezi, cum soarele trimete razele sale binefăcătoare peste holdele aurii de grâu, de unde va ieși bogăția și puterea scumpei noastre țări.

Suntem în al 11-lea an dela Unire și ranele războiului s'au închis din ce în ce. S'ar părea că n'avem nimic de lecut.

Dar iată că o nouă și mare primejdie ne amenință. Nu e vreun războiu, nici vreo molimă care să secere firul vieții a multor locuitori. Primejdia de care vorbim e așa numită — pe domnește a *proletariatului intelectual*. Ce se înțelege sub ea?

Prin proletariat intelectual înțelegem un mare număr de cărturari, ieșiți gata cu mari hârtii și peceți grele pe ele, date de către școlile cele mai mari din țară, de Universități. Cu toate acestea acest mare număr nu vor avea locuri goale, căci în decursul anilor dela Unire aproape toate posturile sau umplut. Peste vreo 5-6 cel mult 10 ani locuri nu vor mai fi, așa că domni cu diplome vor rămânea pe drumuri muritori de foame, după ce și-au pierdut anii tinereții prin școli și și-au cheltuit averi întregi.

Aceștia vor deveni apoi nemulțumiți sorții, vor blăstâma toate, vor lucra contra sta tului

și conducătorilor, cu un cuvânt vor deveni adevărați bolșevici și socialiști care voesc să răstoarne lumea.

Primejdia acum nu e așa mare. Ea se poate înlătura din bună vreme. Să băgăm bine de seamă, ce facem, și mai cu seamă poporul dela sate să fie foarte cuminte.

Bine ar fi ca țărani noștrii să-și dea toți copiii la școală, să știe carte. Să încetăm a ne trimite prea mulți copii pe la licee, unde pe lângă multă trudă și bani dați degeaba, vor avea și un viitor nesigur.

Privirile noastre trebuie să se îndrepte acum spre industria și negoțul românesc. Acolo avem nevoie de oameni cinstiți și bine pregătiți. Meseria azi e singura care ne mai poate scăpa și de această clasă de domni fără slujbă, foarte primejdioasă, precum și de concurența ce ne-o fac streinii cari vreau cu orice preț, să pună mâna pe toate avuțiile României-Mari.

Dați-vă băieții — iubiți săteni — mai ales la Școlile de Arte și Meserii, unde pe lângă destulă carte, învață și o meserie bună, trăind astfel mulțumit, punând totodată și el o mică pietricică la noul edificiu de granit (piatră tare) pe care se va ridica noua Românie comercială tare și mare.

## † Nicolau Pop

Învățătorul cândva Pop Nicolau din Măriște nu mai este. El a plecat pe calea de pe care nu este reîntorcere. Moartea, care nu cruță, l-a secerat și pe el. În ziua de 4 Aug. a. c., Dumineca la orele 12, a bătut la ușa căsuței sale, surprinzându-l chiar în clipita când încerca să guste odihna de după prânz.

Câteva clipe înainte se întoarse dela locașul de închinare Domnului și după puțin timp, așezându-se pe pat, Dumnezeu l-a chemat la sine în al 70-lea an al vieții.

Frumos sfârșit al unui suflet mare. Dumnezeu, pare că spre a arăta și nouă celorlalți muritori, cât de ușor este trecerea dela cele vremelnice la cele veșnice a celor împăcați cu el, și-a trimis solul chiar în preajma zilei Schimbării la față a Mântuitorului, arătându-ne că învățătorul Nicolau cândva Pop nu a murit, ci numai și-a schimbat locuința în veșnicie.

Lacrimile celor ce am trecut în fața cosciugului său, dându-i ultimul onor și însoțindu-l în calea cea mai de pe urmă, vor spune mai mult decât orice vorbă frumoasă, ce fel de om a fost învățătorul Nicolau cândva Pop.

Rar am avut ocazia să văd o adunare atât de jalnică ca cea dela înmormântarea sa. Tânăr sau bătrân fără deosebire toți am deplâns pe

omul de inimă, omul cu suflet mare, românul bun, creștinul adevărat, slujitorul harnic, învățătorul conștiințiu și modest, ostașul vrednic și părintele iubitor ce a fost inv. Pop Nicolau.

Au luat parte la înmormântarea sa, pe lângă membrii familiei și rudeniile defunctului, numeroși oaspeți și colegi tineri și bătrâni, și poporul satului întreg. Rugăciunile preoților Emil Ostatea, Ioan Talos și Ioan Oltean s'au îndreptat jalnic spre ceriuri, cerând dela Cel Atotputernic iertarea sufletului și deslegarea cea de pe urmă.

Mișcător până la lacrimi a fost momentul, când și-a rostit cuvântul de adio dl prefect Al. Aciu, prin care deplângea pe primul său dascăl. — A vorbit în numele Asociației Învățătorilor români Sălăgeni aducându-i ultimul salut.

Ne facem o pioasă datorie când și pe această cale ne aducem aminte de persoana scumpului nostru coleg dispărut. O viață întreagă plină de luptă pentru binele obștesc nu este un lucru atât de mic, ca să se poată trece cu uitarea. Munca desfășurată o viață întreagă pe terenul școlar constituie un titlu de glorie pentru dascălime, iar eroul care a cucerit acest titlu trebuie să fie cinstit și respectat de noi cei ce rămânem în urmă. Pilda sa e prea puternică ca să nu ne pătrundă și trebuie să avem suflet de piatră înghețată, ca să nu se încălzească de copleșitoarea căldură a însuflețirii sale. În momente de grea încercare, amintirea pildei învățătorului Pop Nicolau ne va da nouă tărie spre izbândă.

Tagma învățătorilor din Sălaj plânge în fața mormântului încă proaspăt și cu inima plină de durere își ridică glasul spre ceriuri într'o pioasă rugăciune, cerșind dela Dumnezeu milă și îndurare, și să-i facă parte cu dreptii în locul unde nu este durere nici întristare.

În veci amintirea lui!

Traian Cionfi  
inv. dir.

## Păsări în nemișcare

E foarte greu să cântărești ori să fotografiezi o pasăre, fiindcă nu stă în loc. Pentru a putea isprăvi acest lucru, trebuie s'o așezi în nemișcare. Găinile se pot așeza mai ușor. Anume se pune găina pe spate, se ține cu mâna stângă de piept, iar cu mâna dreaptă i-se țintinde capul cu o ușoară aplecare în jos. După aceea îndepărtam ușor mâinile și găina rămâne nemișcată câte-va minute.

Acest lucru se poate face și cu vrăbiile, prepelițele și alte pasări. Nu se pot pune în chipul acesta în nemișcare rațele și cocoșii de munte.



Întreagă lumea s'a scărbit de jocurile domnești mai nouă, pe care le-au învățat dela sălbatecii din Africa. Dascălii de jocuri din Anglia au iscodit acum un joc nou, care seamănă mult cu frumosul vals de demult. I-se zice „șapte-opt”. Icoana noastră înfățișează o probă a acestui joc nou, și cinstit, făcută de maieștri și maieștrele de jocuri din Londra.





## Târgurile săptămânii

Luni, 26 August: Baia Mare, j. Sătmar.

Marți, 27 August: Viștea de jos, j. Făgăraș; Bistrița, j. Năsăud; Copalnic-Mănăstur, j. Someș;

Miercuri, 28 August: Ciacova, j. Timiș; Hoghilag, j. Târnava Mică; Sânpaul, j. Târnava Mică; Moșna, j. Târnava Mare; Boroșneul Mare, j. Trei Scaune; Moldova Veche, j. Severin; Timișoara; Cămpeni, j. Turda; Teiuș, j. Alba.

Joi, 29 August: Borșa, j. Cluj; Ciachi-Gârbău, j. Someș; Brașov; Săcărâmbu, j. Hunedoara; Sărmașu, j. Cluj; Hunedoara; Zam, j. Hunedoara.

Vineri, 30 August: Șeica Mare, j. Târnava Mare; Receaș, j. Timiș; Vulcan, j. Brașov.

Sâmbătă, 31 August: Alțina, j. Sibiu; Brateiu, j. Târnava Mare; Pecica Ungurească, j. Arad; Comloșul Mare, j. Torontal; Zalău j. Sălaj.

Duminică, 1 Septembrie: Tăuți, j. Arad; Mărtinș, j. Odorheiu; Criț, j. Târnava Mare; Zlatna, j. Alba.

**Ministerile nu se vor schimba până la 15 Septembrie**, după cum se anunță de la București. Până atunci dl Maniu va face tot ce se poate ca ministerele să se schimbe spre îndestularea tuturor.

**Datoriile C. F. R.-ului.** Din împrumutul de stabilizare și din alte împrumuturi Căile Ferate Române au primit anul acesta cu totul 2933 de milioane lei, adică aproape 3 miliarde, cari însă n'au ajuns pentru plățirea datoriilor celor vechi. Frumoasă economie s'a făcut prin urmare până acuma la C. F. R!

**Comuniștii cari au făcut straiicul foamei au fost iertați.** Înainte cu 44 de zile au fost închiși în temnița militară de la Cluj 9 comuniști, cari au agitat împotriva statului. Din ziua aceea ei n'au mai voit să mănec, oricât i-au rugat medicii și rudeniile. Advocății lor au recurat și au cerut să se estindă amnistia (iertarea de pedepse) și asupra lor. În sfârșit după 44 zile Curtea de Apel din Cluj a adus hotărârea în ce privește recursul comuniștilor, iertându-le pedeapsa, iară cei nouă comuniști au cerut de mâncare, după ce 44 de zile n'au mâncat nimica și au fost nutriți cu sila, nu pe gură însă.

**Mai mulți învățători decât posturi vacante.** Într'un număr mai de mult al gazetei arătam că avem 98 de școli normale, prin urmare de tot prea multe pentru o țară cu 17 milioane locuitori. Peste 4000 de candidați de învățători absoalvă an de an, iară posturi nu sunt nici 3000. Astfel cam 1000 de candidați rămân fără posturi în fiecare an.

Văzând ministerul instrucțiunii că așa nu mai merge, a hotărât să închidă toate școlile normale cari n'au localuri proprii, iar învățământul la școlile normale rămase să-l ridice de la 6 la 8 ani. Astfel s'ar împuțina candidații, iar învățătorii viitori ar-fi mai bine pregătiți.

**Patru copii deodată.** În comuna Ielante din Italia o femeie a născut patru gemeni după o altă, doi feciori și două fete. Atât mama cât și copiii sunt deplin sănătoși.

**Nenorocirea de la Constanța.** Marea Neagră era foarte agitată și valurile deosebit de furioase în ziua de 11 August, când un chelner se scâldea în mare la Techirgiol Eforie și alte 2 persoane în apropierea lui. Toți trei s'au înecat, iară cadavrele lor încă n'au fost pescuite. Tot în aceeași zi s'a înecat în mare și elevul de liceu Tudor P. Tănase.

**Americanii vor cumpăra lemnele de zidire dela noi.** O propunere de foarte mare însemnătate zace acuma pe masa dlui dr. Al. Dobrescu, subsecretar de stat la ministerul domeniilor. Americanii au făcut adică propunerea, să le vindem noi lemnele de brad de cari au trebuință. Intrucât se va duce în deplină acest plan, vom câștiga o nouă și foarte bună piață pentru lemnele noastre, iar țara și proprietarii de lemne vor ajunge să încaseze bani grei și buni.

**Academie de mirese.** Doamna Lina Lejeune din Eisenach (Germania) a deschis o academie (școală înaltă) pentru mirese. Atâtea fete s'au înscris în anul prim la această academie, încât doamna n'a avut unde le primi, și a trebuit să-și lărgească școala.

**S'au scumpit toate beuturile.** În urma dărilor ridicate s'au scumpit atât spiritul și țuica, cât și berea. Singura beutură, și cea mai sănătoasă, vinul, a rămas ieftină. Bine ar fi dacă țaranii noștri s'ar deda să bea numai vin cu apă, care este cea mai sănătoasă, cea mai ieftină și cea mai bună beutură. Astfel făcând, n'ar mai fi atâtea cazuri de beție, iar țara ar scăpa de mare pacoste. În schimb ar trebui făcut totul ca vinurile ce se află pe piață să fie curate și nefalsificate.

**Roadă bună din acest an va scăpa și țara din bucluc.** Guvernul este de părerea că anul acesta va câștiga din exportul de bucate la 20 miliarde lei, așa că astfel va putea șterge multe datorii și va putea plăti mai cinstit pe funcționari.

**Focul de la Moreni nu s'a stins încă.** Sunt peste 90 de zile de când arde fără întrerupere, nimicind zeci de milioane. Muncitorii sunt desnădăjduiți și nu se află nici unul care să îndrăznească să încerce a-l stinge, după ce s'au nedericit atâtea inși.

**Se vor conscrie vitele.** După ce de o vreme încoace se întâmplă foarte multe furturi de vite și de cai, și apoi atât cumpărătorii cât și vânzătorii înșală statul nefăcând țiduli de vânzare, ministerul agriculturii a dat un ordin ca notarii să conscrie toate vitele din țară. Astfel nu se vor mai putea nici fura vitele, nici statul nu va putea fi înșelat la vânzare și cumpărare.

**Zeppelinul a sosit în Germania.** Plecând din America Zeppelinul a sosit în Germania în 55 de ore și 25 minute, ceea ce este într'adevăr o mare biruință.

Miercuri Zeppelinul a plecat să încunjure pământul. Lumea întreagă așteaptă nerăbdătoare rezultatul. E vorba ca începând cu anul 1931 patru mari baloane „Graf Zepelin” să facă cursă regulată, două între Europa și America, iar două între Europa și Asia.

**Executarea unui bandit.** În ziua de 30 Iulie a fost executat (omorît prin moarte cu ștreang) banditul Kristovici din Iugoslavia, după ce a recunoscut că a omorât 30 de oameni. Suntem singura țară în Europa de răsărit, unde nu este pedeapsă cu moartea, de aceea se înmulțesc la noi acuma după răboiu hoții, ca ciupercile după ploaie.

**Un ministru scăpat de la inec de oătră un cercetaș.** Vestitul ministru de externe al Cehoslovaciei dl Beneș se scâldea săptămânile trecute în lacul Schumetz. Cuprinzându-l niște sgârçiuiri, a început a se cufunda și era în primejdie de a se îneca. Văzându-l un cercetaș, că se luptă cu moartea, a sărit în lac și l-a scos din apă.

**O grozăvie pe un vulcan.** Un grup de excursioniști au vizitat gura vulcanului (munte aruncător de foc) Etna, de pe insula Sicilia din Italia. Pentru că să poată vedea răsăritul soarelui, au poposit peste noapte pe vârful Etnei, tocmai lângă crater (gura muntelui, pe unde se varsă focul). Peste noapte însă a izbucnit din munte pe neașteptate o puternică coloană de flacări, care a omorât pe 16 excursioniști și a rănit pe 4.

**Un mînz cu două capete și șase picioare.** Într'un sat de lângă Constanța iața unui lipovan a fătat un mînz cu două capete, șase picioare și două cozi. Intreg satul merge ca la minune ca să vadă acest mînz. Lipovanul spune că va vinde mînzul altfel sănătos unei menagerii.

**Prefectul județului Neamț jefuit la drumul mare.** Locul celor trei bandiți, unul prins alții omoriți, despre cari am vorbit în numărul trecut, l-au și luat alți hoți. Dovadă că patru hoți au oprit în ziua de 8 August mai multe automobile, între cari și pe a prefectului Isăcescu din județul Neamț, răpindu-i cei 200 mii lei pe cari îi avea la sine.

**A trăznit pe patru deodată.** La Cudgir lângă Deva mai mulți inși secerau pe hotar. Deodată s'a ivit o vreme grea. Secerătorii au fugit care încotro. Patru inși au rămas la loc și au secerat mai departe. O detunătură grozavă i-a trăznit pe toți patru, omorându-i pe toți, și anume pe Bredea Teodor, Mărginean Ana, Mărginean Petru și Mărginean Augustin. Pe cei din urmă doi fulgerul i-a ars scrum.

**O fată se deșteaptă după 7 ani.** În anul 1922 a fost dusă la un spital din Moscova (Rusia) o fată de 6 ani, care suferea de boala somnului. Ea s'a deșteptat abia acuma, fiind în vârstă de 13 ani. Interesant e că vocea îi este tot așa cum i-a fost înainte cu 7 ani, iară fiindcă n'a putut umbla, picioarele nu i-s'au dezvoltat.



După împăcarea Preafericitului Părinte de la Roma cu guvernul italian, Preafericitul Părinte a fost recunoscut și de Italia ca rege, iar mica sa țărișoară ca stat independent, cu numele de statul Vatican. Papa Piu XI. a lăsat să se tipărească și timbre postale, ale căror icoane le dăm aici. Gazetele mari ale lumii spun că, în ziua când au început a se vinde aceste mărci postale, așa imbulzeală era în ghișetele postei Vaticane, încât într'o singură zi au trecut toate mărcile. Un singur iubitor de mărci a cumpărat în ziua aceea mărci postale în valoare de 24 milioane lei. În icoana de mai sus cetitorii noștri pot să vadă 8 feluri de mărci postale parte cu chipul Papei, parte cu semele puterii sale și cu inscripție franțuzească.





## Tipicul săptămânii XIII după Rusalii.

Duminecă, 25 August 1929.

Sămbătă seara, la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 7 ale învierii v. 5. și 3 ale sf. Apost. Vartolomeu și Tit. (Mineiu, 25 August) Mărire și acum, dogmatica v. 5. Intrat. Lumină lină... Prohimenul zilei. Stihovna învierii v. 5. Acum slobozește... Troparul învierii v. 5. Deslegare.

Duminecă dimineața, la Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii v. 5. Stihologiile v. 5. Troparele mari ale învierii. Ipacoiu și treptele v. 5. Toată suflarea... Evanghelia învierii III. Invierea lui Hristos... Ps. 50 Mărire... pentru rugăciunile... și celelalte. Rugăciunea preotului. Catavasiile sfintei Cruci. După catavasia III sedelna sfinților din Mineiu, după catavasia VI condacul și icosul învierii v. 5. Luminătoarea învierii III. Laudele, învierii v. 5. Mărire... stihirea Evangh. învierii dela luminătoarea III și acum »Preabinecuvântată ești... Doxologia-mare.

La sf. Liturghie toate ale învierii v. 5. Duminecă seara (inserat comun), la Doamne strigat-am... 6 stihiri, 3 ale învierii v. 5 din Octoih și 3 ale sf. Martiri Adrian și Natalia (Mineiu 26 August, Mărire și acum dogmatica v. 5. de Duminecă seara. Lumină lină... Prohimenul zilei. Apoi îndată »Invrednicește-mă Doamne... și ectenia de seara. Stihovna inv. v. 5. de Duminecă seara. Acum slobozește... Troparul »Arbistrategi ai oștilor cerești«. Ectenia »Indură-te spre noi Dumnezeule... Deslegare.

Joi, 29 August 1929. Tăierea Capului sf. Ioan Botezătorul (Ajun și post).

Miercuri seara, la inseratul-mare, Joi dimineața la mâncatul-mare și la sf. Liturghie, toată rânduiala din Mineiu.

Joi seara (inserat comun) rânduiala din 30 August în Mineiu.

## Animale păgubitoare

— Greerul —

»Cril cril cril« — E cântecul țărăitor al Greerului. Se aude atât prin iarba câmpului cât și prin crăpăturile cuptorului din casă. Cântă vara în serile călduroase.

Mulți socotesc cântecul greerului ca prevestitor de vreme. Leneșii — »pierde vară« sunt asemănați cu greerul, care vara își petrece »cântând«, iar iarna »oftând« din cauza că îi »ghiorăie« mațele de flămând.

Sunt două feluri de greeri: de câmp și de casă. Cel de câmp trăiește mai ales pe coastele uscate și arse de soare. Cel de casă își petrece prin crăpăturile din vatra cuptorului cald.

Greerii sunt neam cu cosașii și șvabii. Sunt de culoare neagră. Au un cap lat și gros. Ochii ieșiți și cornițele lungi.

Își sapă găuri în pământ. Găurile merg mai întâi în linie dreaptă cu fața pământului, apoi se adâncesc în jos. Nu sunt mai largi decât grosimea corpului lor. Intr'o gaură trăiește numai un singur greer. Când să întâlnească câte doi în aceeași gaură, izbucnește între ei o luptă crâncenă, pe viață și moarte. Se mușcă și se lovesc cu capul până când unul dintre ei cade mort. Invingătorul nu se îndestulește cu atât, ci mănâncă chiar și cadavrul celui mort.

Greerii sunt foarte fricoși. Din cauza aceasta nu se prea depărtează de gaură. Îndată ce simțese primejdia se ascund.

Când un bărbătuș se află în vecinătatea unei femeuște și vrea s'o atragă în culcușul său, începe să cânte. Anume își întinde picioarele, își rează pieptul pe pământ, își ridică puțin aripile și le freacă una de alta cu atâta repeziciune, încât dau un sunet țărăitor. Acesta e cântecul greerului.

Femeușca după împărechere se ascunde în partea cea mai adâncă a culcușului său și începe să pună ouă. Deodată pune cam 30 de ouă. Cu totul are însă vre-o 300 de ouă și până le pune pe toate se mai împărechează de vre-o câteva ori.

În vreme de 14 zile, din ouă ies larvele tinere, cari se deosebesc de părinți numai prin micime și prin lipsa aripilor. Larvele își sapă mici ascunzători prin pământ. De culcușul în care s'au născut însă nu se prea depărtează, numai după ce au năpărlit odată.

Când se apropie vremea de toamnă, larvele se strâng câte trei-patru la oaltă și își caută un loc adăpostit, în care să-și petreacă iarna în amotșire.

Greerii bătrâni după ce și-au asigurat urmașii, mor. Nici un greer bătrân nu ajunge iarna. Atât greerii bătrâni cât și larvele lor sunt stricăcioși. Mănâncă rădăcinile plantelor. Cu deosebire fac stricăciuni în vii. Dacă sunt mulți, pot prăpădii vii întregi.

Ies din culcușul lor noaptea și năvălesc asupra coardelor viței, pe cari încep să le roadă. Mai ales sunt stricăcioși pentru viile săpate mai din vreme, în care nu se găesc buruieni, cu cari să se hrănească.

În contra greerilor e greu să ne apărăm. Când se ivesc în număr mare, e bine ca noaptea să aprindem felinare prin vie ori prin locurile unde se găesc și să-i culegem și omorim fără milă.

Ion Popu-Câmpeanu.

**Au năvălit iăcustele în județul Ismail.** Nori groși de iăcuste întunecă soarele în județul Ismail. Ele au nimicit până acuma roadele câmpului în comunele Aprudul Purice și Magicurda.

## Crescătorii de lilieci

S'ar părea ciudată o astfel de crescătorie. Totuși este. Un doctor din America, voind să vindece malarie, și-a făcut o crescătorie de lilieci, în nădejde, că liliecii, care mănâncă foarte multe insecte vor stărpini și țintării purtători de malarie. Pentru aceasta a făcut mai multe turnuri, în care să fie întunec și liniște și liliecii să găsească un bun adăpost. Din întâmplare liliecii n'au adus nici o schimbare în mersul bolii, în schimb însă au făcut o mare gramadă de gunoiu, care e cel mai bun gunoiu pentru îngrășatul pământului. Acest gunoiu se numește guano și doctorul cu liliecii și-a făcut avere numai din vânzarea acestui guano. Mulți proprietari de văgăuni în cari se adăpostesc liliecii, fac averi vânzând guano. Din cauza aceasta în multe locuri au început oamenii să facă crescătorii de liliecii. În câte o crescătorie se pot ținea mii de lilieci.

Odată mai mulți învățați au voit să numere liliecii adăpostiți într'un singur turn. La sborul de seara, pâlcuri, pâlcuri ieșiau liliecii din turn. Intr'o jumătate de oră au ieșit peste zece mii de lilieci. Câți lilieci nu sunt în alte turnuri. Și dacă se adună tot gunoiul făcut de acești lilieci, cât pământ nu se poate îngrășa numai cu acest gunoiu.

## Crăparea caiselor

Pe vremea coptului, adeseori caisele creapă. Cu deosebire creapă caisele prea dulci. Cauza este întărirea zahărului din ele. În vremea coptului caisele au lipsă de multă apă și dacă aceasta lipsește, începe crăparea.

Pentru a încunjura acest rău, e bine să se sape pământul în jurul pomului. Săparea se începe la depărtare de 80 cm. dela rădăcină și se face pe o lățime de 1 metru.

E mai bine ca săparea să se facă încă de toamna.

Înainte de coacere când caisele sunt în pargă, se udă fiecare pom cu zece vedre de apă, în care am topit o jumătate kilogram var. Apa se toarnă cu încetul de jur împrejur, în locul săpat.

Udarea se va face totdeauna numai când caisele sunt în pargă.

In fiecare 3 secunde se construiește  
și se vinde un

# FORD NOU!

adică 9600 bucăți în 8 ore

Iată mașina care a bătut recordul producției zilnice din lume.  
Mașina Ford tipul 1929 este mașina cerută și dorită de  
toată lumea, fiindcă la prețul ei dă cu mult mai mult ca  
orice altă mașină.

Motorul puternic 40 HP. consumația minimală 7-10 litri la 100 Km. Careseria  
elegantă, linii frumoase, culori armonioase suspensie, ireproșabilă.

Iată mașina ideală corespunzătoare timpurilor de azi.

Din toate modelele și culorile a sosit UN MARE TRANSPORT LA FIRMA

## PERRY, Cluj, Str. Reg. Maria 2

care stă la dispoziția Dv. cu toate serviciile ei asemenea cu prețuri și avantaje  
de plată excepționale. Grăbitivă pentru a Vă alege culoarea favorită. Asemenea  
a sosit un mare transport de piese de schimb, accesorii, cauciucuri etc.

(783) 1-2

### PERRY, Regina Maria Nr. 2

Nr. 467—1929



Ioan Bodocan. Suma trimisă pentru calendare, am primit-o, restanță nu mai aveți.

Am primit în cursul săptămânii trecute câte 45 Lei dela următorii: Rujita Ioan, Moldovan Gligor, Moldovan Teodor, Nicolae Peuncan, David Florean, Fărcău Vasile, Ioan Mureșan.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Lazăr Petre, Vasile Nandrea, Dan Nicolae, Basiliu Podoabă, Iosif Mesaros, Șoptorean Gregoriu, Peres George, Ioan Mănecanu, Nicolae Fodor, Ioan Peștean, Nicolae Peculea.

Câte 180 Lei, dela următorii: Drăgan Alexandru, Dimitrie Lugojan, Moldovan Alexandru, Of. parohial Alecuș, Liviu Costea, Ioniță Brad, Valeria Vamoș Zenuiu Muntean.

Alte sume am mai primit: Abrudan Teodor 80 Lei; Dr Leon Sârbu 150 Lei; Bârsan Constantin 100 Lei; Iuliu I. Georgescu 100 Lei; Aurel Iubaș 100 Lei; Traian Marcu 360 Lei; Teodor Mateiu 165 Lei; Nicolae Stoia 530 Lei; Of. parohial Veseuș 510 Lei; Lazar Ioan 65 Lei; Hârceagă Manoilă 164 Lei; Rajniță Victor 75 Lei; Of. protopopesc Cojocna 504 Lei; Pop Ioan 100 Lei; Valeriu Florian 2000 Lei.

Dnul Torrero. Am primit poeziile și știrea trimisă. Nu le putem însă nici cerceta, nici publica, până nu ne dai adresa D-Tale. Redacția trebuie să cunoască pe corespondenții săi.

Redactor: IULIU MAIOR.

## PENTRU ȘCOLARI

am ghetе și pantofi bine lucrați, după ultima modă

Pantofăria

**BARNA**

Piața I. M. Clain

(799) 1-?

TOT AICI SE PRIMESC ȘI  
DOI ÎNVĂȚĂCEI

## Căutăm

conducător de chiosc de  
ziare cu garanție ma-  
terială. A se  
adresa:

Direcțiunii Fundației Regele  
Mihai I, CLUJ, Piața  
Gării Nr 1.

(797) 1-?

## Econoamă

Doamnă 46 ani, fost econoamă la un  
preot, singură prin deces, merge  
econoamă, la preot văduv. Adresa  
la Administrația „Unirea Poporului”,  
Blaj

(790) 1-2

## Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2799—1929 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Maurițiu Pollac, repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea creanței de 8000 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 August 1929 orele 6 p. m. la fața locului în com. Roșia de Secaș, la locuința urmăritului unde se va vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; căruț, car, coșer și coteț în valoare de 7300 Lei

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 25 Iulie 1929.

(786) 1-1

NICOLAE BACIU

portărel

No. 282—1929.

## Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2184—1929, a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului David Radeș repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea creanței de 1810 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua pe 22 August 1929 orele 4<sup>30</sup> p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume; coșer, car și șopru în valoare de 7500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 25 Iulie 1929.

(787) 1-1

NICOLAE BACIU

portărel

Primăria comunei Tăuni.

Nr. 826/1929.

## Publicațiune

Se scoate la licitație publică: lucrările de reparație generală și transformarea edificiilor comunei Tăuni, sub Nr. 173.

Valoarea după deviz este de Lei 20.000.

Licitația se va ținea la primăria comunală Tăuni, în ziua de 10 Sept. 1929, la ora 8 a. m. în conf. cu art. 72 bis 83 din legea cont. publice.

Concurenții pot lua informațiuni pentru condiții la primăria comunală Tăuni, în orele de oficiu.

La ofertă trebuie alăturat 10% ca garanție din suma oferită, în numerar.

Supraoferte nu se primesc.

Tăuni, la 10 August 1929.

(789) 1-1.

Primăria comunală.

Nr. 180—1929.

## Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 2944—1929 a judecătoriei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului Iuliu Herezlinger, repr. prin avocatul Dr. Bela Daniel pentru încasarea creanței de 9450 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua

de 22 August 1929 orele 9, 11, 12, p. m. la fața locului în Bucerdea-grănoasă la locuința urmăriturilor, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: Șură, coteț, gunoi, car și altele în valoare de 18340 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 30 Iulie 1929.

NICULAE BACIU,

(796) 1-1.

portărel.

Nr. 92—1929

## Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1062—1929 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ștefan Nyergeș repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea creanței de 9000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Septembrie 1929 orele 9 a. m. la fața locului în comuna Blaj, la locuința urmăritei, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: o șură în valoare de 10,000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 2 August 1929.

NICULAE BACIU,

(794) 1 1.

portărel.

Camera de Comerț și Industrie — Alba-Iulia

No. 2357/1929.

## Concurs

Camera de Comerț și Industrie din Alba-Iulia publică concurs pentru ocuparea postului de secretar, vacant la această Cameră.

Candidații cari doresc să ocupe acest post, să înainteze cererile împreună cu documentele necesare, conf. art. 19 din Regulamentul Legii pentru Modificarea Legii Camerelor de Comerț și Industrie, până la 15 Septembrie 1929.

Informațiuni detaliate se pot obține în birourile Camerei, Piața Mihai Viteazul No. 46 între orele 9—1 a. m. și 3—5 d. m.

Alba-Iulia, la 6 August 1929,

Crișanu

președinte

(792) 1-1.

D. Pop

p. secretar

## Elevi de liceu

primește în cortel și vipt

(798) 1-3

Profesorul

FLAVIU C. DOMȘIA

## UN ELEVATOR

în stare foarte bună 800 mm. vinde

Nicolae Platon, preot  
CORNEȘTI-ARDEAL

(791) 1-2

judetul Târnava-mică